

Nyt fra Forskningscenter for Økologisk Jordbrug

Hanne Lindhard, seniorforsker,
Afd. for Havebrugsproduktion,
Danmarks JordbrugsForskning

Æblerne høstes

■ Æblehøsten er i fuld gang. Sæsonen har været varm og tør, og i de økologiske forsøg blev æblesorten 'Discovery' høstet allerede den 21. august - en uge tidligere end normalt. 'Ingrid Marie' forventer vi at høste omkring den 15. september. Det varme og solrige vejr har generelt givet store og velfarvede æbler, men på tørre lokaliteter, hvor der ikke er mulighed for vanding, kan der være små og underudviklede frugter.

Intensive æbleforsøg

I forsøg under FØJO undersøger vi produktion af æbler med forskellige kombinationer af grundstammer, planteafstande, jordbehandling, gødskning og vanding. Målet er et stort og tidligt udbytte af god kvalitet, dvs. før sygdomme og skadedyr reducerer mængden af salgbar frugt. Træerne blev plantet som førsteårstræer i 2001, og 2003 er det første udbytteår. Vi ser på to sorter: 'Discovery' og 'Ingrid Marie', som er plantet i systemer, der svarer til henholdsvis 2500, 3340 og 5000 træer per ha. I mere traditionelle plantninger er der fra 1250 til 1700 træer per ha.

I forsøget er det tydeligt, at de svagt voksende grundstammer M9 og J9 giver tidligere udbytter end grundstammerne M26 og MM106, som har en kraftigere vegetativ vækst. De svage grundstammer giver således hurtigere indtægt, og der er plads til flere træer per ha.

Hvepse udhuler udbytte

Sidste år og i år har angreb af æblehveps reduceret udbyttet. Hvepsen tiltrækkes af de hvide blomster og lægger æg i blomsterne. Den lille larve gnaver overfladiske gange i de unge æbler. Når larven bliver større, gnaver den ind i frugten og skader den så meget, at den sidst i juni falder af. Det er specielt 'Discovery' og sorter, som blomstrer på samme tidspunkt, der skades. Sprøjtemidlet Kvassia

bruges i mange europæiske lande til økologisk bekæmpelse af æblehveps, men er ikke tilladt i Danmark. Da der endnu ikke er fundet effektive naturlige fjender til æblehvepsen, er der behov for en større indsats. Erfaringer fra økologiske frugtavle-re viser, at høns reducerer problemet. Hønsene skraber i jorden og spiser både larver på vej til overvintring i jorden og angrebne frugter.

Varsling mod æbleskurv

Æbleskurv er den værste svampesygdom. Angreb kan reduceres med svovl, men her er det vigtigt med timingen. Et landsdækkende skurvvarslingsprogram 'RIMpro' baseret på lokale klimatiske forhold er derfor under opbygning. Skurvbekæmpelse med hjælp fra 'RIMpro' i den meget skurvmotagelige sort 'Jonagold' var i 2002 lige så effektiv med svovl som med konventionelle midler. Forsøget fortsætter i 2004. 2003 er et opstartsår, hvor dette beslutningsstøttesystem opbygges. I 2004 bliver der via internettet mulighed for at benytte systemet.

Europæisk forskningssamarbejde

I Vesteuropa er der kun ca. 7000 ha med økologisk dyrkede æbler og pærer. Italien, Tyskland og Frankrig har med henholdsvis ca. 2800, 1600 og 1250 ha de største arealer. Holland, Schweiz, Østrig og Danmark har fra 200 til 350 ha. Disse tal viser, at der er behov for erfaringsudveksling og projektsamarbejde på tværs af grænserne for at kunne løfte de store udfordringer, der er i økologisk æbleproduktion. I øjeblikket forhandles om to EU-forskningsprojekter, hvor æbleforskningen i FØJO deltager. De to projekter handler dels om: *Alternativer til brugen af kobber til bekæmpelse af æbleskurv*, dels om *Produktkvalitet af økologiske æbler afhængig af gødskning og jordbehandling*.